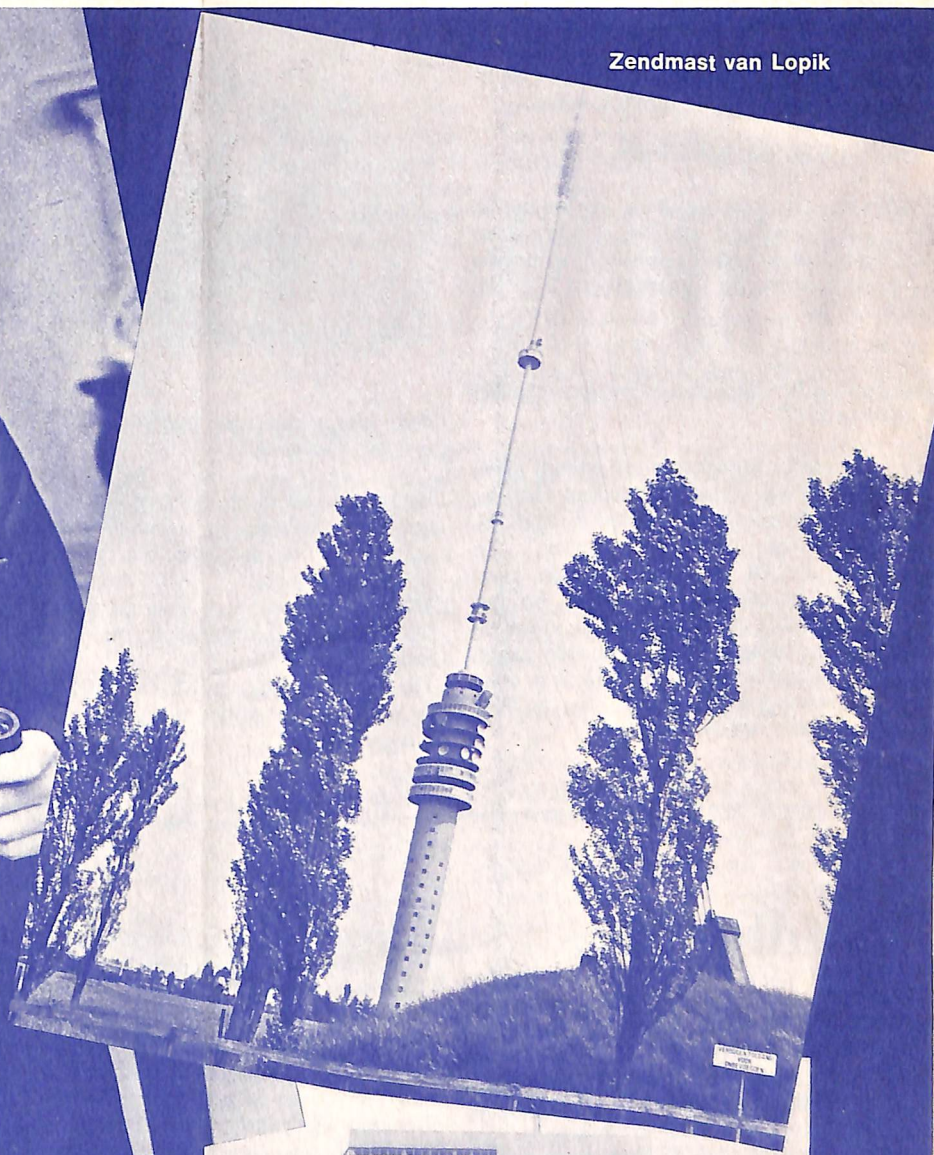

Mr. H. W. van Doorn
Minister van CRM

Ministerie van CRM
te Rijswijk

Zendmast van Lopik

....besluit de
radio- en televisie-
zendtijd van het
Humanistisch Verbond
met ingang van 1 oktober 1973
te verdubbelen

Wij stellen u voor:

Naar men zich zal herinneren werd op het in mei gehouden kongres in een 5-tal vakatures voorzien.

Waar het HB zoal mee bezig is, daarvan vindt u regelmatig verslag in de rubriek van de algemeen sekretaris.

Wie daarmee bezig is, is over het algemeen minder goed bekend.

Wij gaan daarom de leden van het HB in een kort interview aan u voorstellen.

Allereerst **ED. GOLDSTEIN**.

Personalialia: textielchemikus, geboren in 1930. Sinds 1963 lid van het Verbond en voorzitter van de afdeling Gouda, wonende te Waddinxveen, J. Campertlaan 22; tel. 01828 - 3224.

Wat heeft u bewogen lid te worden van het Hoofdbestuur?

Door het werk, gedurende een aantal jaren als voorzitter van de gemeenschap Gouda, werd ik in de achter ons liggende tijd betrokken in het „randstad overleg”. Zo groeide onder de zich uitbreidende kontakten een zekere betrokkenheid bij het HV. op landelijk niveau. Daar ik meen bij het op gang brengen van bepaalde zaken een inbreng te kunnen leveren heb ik toen men mij vroeg lid te worden van het HB, gezegd daartoe bereid te zijn.

Wat ziet u als voornaamste taak (taken) van het Verbond?

Naar mijn mening is het realiseren van de gelijkberechtiging op levensbeschouwelijk gebied nog steeds een eerste taak voor het HV. naar buiten.

Daarnaast moet het een geestelijk-informatie- en bezinningscentrum zijn voor iedereen.

De humanisering van de samenleving vind ik vrij goed verwoord in het Humanistisch Perspektief.

Respekt voor onze opvattingen wordt voor een niet onbelangrijk deel opgebouwd door het werk in en vanuit de gemeenschappen. Vormingsonderwijs op scholen en de begeleiding van jeugd, ouderen en zieken geven het Verbond een gezicht in de samenleving. Het Humanistisch Perspektief, naar plaatselijke omstandigheden vertaald en praktisch toegepast, zal onze aantrekkingskracht vergroten.

Welke rol dient daarbij het Hoofdbestuur te spelen?

Naast het beheer van het centrale deel der organisatie en de landelijke taken, meen ik dat het HB waar mogelijk nieuwe ideeën aan gemeenschappen moet aanbieden en de helpende hand reiken bij het starten en onderhouden van andere activiteiten.

Wat trekt u daarbij speciaal aan?

Door mijn ervaringen opgedaan in en buiten het Verbond denk ik het best dienstbaar te kunnen zijn in de laatste groep taken.

Organisatie en presentatie zowel naar overheden, als naar publiek moeten mijns inziens sterker gekoördineerd en uniform van aanzien worden.

Ons nieuwe vignet zal hiertoe zeer intensief gebruikt, goede diensten bewijzen.

Fiege

Hoofdbestuur

Er waren nogal wat financiële zaken aan de orde op 31 augustus. Overwegend in wel gunstige zin. Zo ontwikkelen de cijfers van 1973 zich – **als de contributie tenminste goed binnenkomt** – vrij aardig volgens de verwachtingen. En wat 1974 betreft ziet het er mede doordat 1973 geen stroppen lijkt op te leveren, niet volstrekt somber meer uit. Doch waar de ruimte vandaan moet komen voor aanzienlijke gewichtverschuivingen in de begroting? Soms wordt gedacht dat we erg duur gehuisvest zijn, daar aan de Oude Gracht. Het had goedkoper gekund met een kleiner en minder oud pand, vooral als het minder centraal gelegen is.

Zo worden er meer dure posten genoemd. Maar als je ze narekent dan gaat het om enkele duizenden en om hooguit twee keer tienduizend gulden, waar je enorm veel voor om moet gooien, met alle kosten daarvan. Stel onder andere voor dat we niet meer aan de Oude Gracht zouden zitten: dan hadden we meteen een ander gezicht ook. Als het op zeker ogenblik je allerlaatste redding is, dan moet je. Maar nu er weer enige hoop is op financiële gezondheid dan gaat het niet meer om posten die na veel moeite bij elkaar de jaarkosten van een lager betaalde kracht zouden kunnen betekenen.

Er is ten aanzien van al deze zaken niets besloten, behalve dat we onze cijfers nog eens op een wat andere wijze aan de gemeenschappen willen presenteren dan gebruikelijk. We willen nu zo goed mogelijk

de kosten van het Centraal Bureau toerekenen aan Gemeenschappen, Stichtingen e.d. Zo willen we dan nog eens met zowel Stichtingen als Gemeenschappen over 1974 gaan praten, hiermee tevens een congresbelofte nakomend. Het eigenaardige van een centraal apparaat is dat je daar zonder (denk b.v. aan de ledenadministratie, maar ook aan directie en secretariaat die de contacten opvangen) niet bestaat, terwijl het er toch niet om zichzelf wil is.

Het centraal apparaat is er terwille van de gemeenschappen, voorts voor de werkstichtingen, ten behoeve van derden enz. Vandaar dat je ook best eens op deze wijze centrale kosten kunt gaan toedelen. Er kwam voorts het een en ander ter sprake dat meer zoden aan de dijk zet dan bezuinigingen na ingrijpende operaties. Het ziet er echt naar uit dat we kans maken in de toekomst subsidie voor een tweede vormingswerker en een tweede samenlevingsopbouwwerker te bemachtigen. Dat betekent tweemaal twee man in het land! Anderzijds zullen we het zeer plaatselijk werk in de IJmond vermoedelijk op moeten geven.

Tenslotte doet er zich een gunstige ontwikkeling voor ten aanzien van het Humanistisch Opleidings Instituut om dit onder

*Dr. A. J. Wichers
Alg.-sekretaris*

sociaal-pedagogische opleidingen te brengen. De subsidiekansen nemen dan aanzienlijk toe. De aanvraag wordt klaarge maakt. Als het allemaal goed gaat wordt niet alleen onze eigen financiële positie wat beter maar ook die van de cursisten. Dezen betalen een nogal hoog cursusgeld maar zijn – gelukkig – niettemin blijven komen. Zoals u weet, willen wij ernst maken met de toekomstproblematiek. Toekomst in de zin van: zijn we niet bezig onze overlevingsmogelijkheden te bederven, en voor zover niet, op welke kwaliteit van bestaan zijn we bezig te mikken? De rapporten van onze milieuwerkgroepen worden op 13 oktober op een hoofdbestuurconferentie behandeld. Daarna worden ze bekend gemaakt en hopelijk ruim in het land besproken. Met teleurstelling vernam het hoofdbestuur nu dat een groot aantal vooraanstaande Nederlanders in een rapport „Werk voor de Toekomst” de het-valt-nog-al-mee toon heeft aangeheven zonder dat daar veel reden voor lijkt te zijn.

Driebergen, 2 september 1973.

ONZE ZENDTIJD IN BEWEGING

Het is tenslotte gelukt. Per 1 oktober a.s. krijgt ons Verbond 2x zoveel zendtijd voor radio en TV. Voor de radio behouden wij ons vaste kwartier op zondagochtend (9.45 uur) en krijgen wij er wekelijks een kwartier bij op vrijdagmiddag (16.45 uur). Voor de TV zullen wij 1 x per 14 dagen: 20 minuten op zondagavond uitzenden.

Dat is een voorlopige indeling die bij het nieuwe seizoen volgend jaar, wat de tijden betreft, vermoedelijk zal veranderen. Het schema van alle uitzendingen na 1 oktober was allang klaar. Toen de minister aan onze wensen (gedeeltelijk) tegemoet kwam, moest dat schema weer worden opgebroken. Dat gaf natuurlijk pijn in het kader van redelijk overleg, van geven en nemen, gingen wij voorlopig met de genoemde tijden akkoord, al hadden wij voorkeur voor een andere indeling.

Tenslotte gelukt, betekent inderdaad dat hiervoor jaren is gevochten. Misschien herinnert niet ieder zich hoe het begon. Vrijwel direct na de oprichting van het Verbond, bleek de Vara bereid ons een kwartier (op zondagmorgen) voor haar microfoon te laten komen. Voor de gastvrijheid die wij daar 20 jaar lang mochten genieten, hebben wij in het verleden bij verschillende gelegenheden onze erkentelijkheid betoond. Niettemin wil ik dat hier nog eens met veel genoegen in herinnering brengen. De vaste tijd van onze uitzendingen en – het mag zonder overdrijving gezegd worden – het niveau daarvan, hebben ons in de loop der jaren grote bekendheid en een vaste kring van zo'n 400.000 luisteraars gegeven. Het lijkt niet te veel om vast te stellen dat het Verbond voor velen een kwartier op zondagochtend was, dat het Verbond een belangrijk deel van zijn bekendheid daaraan dankte. Zonder de Vara was dat niet zo gelukt, vrees ik. Nogmaals onze bijzondere dank!

Bij het in werking treden van het zgn. overgangsbestel in de omroep kregen wij (eind 1966) eigen zendtijd nl. eerst 10 min. radio en later een kwartier radio en 3,75 minuten TV per week. De radio bleef op zondagochtend (na een korte periode op een andere – ongelukkiger – tijd). De TV zendtijd werd per maand (20 minuten en geen uitzendingen in de zomermaanden) ingedeeld. Dat wij bij het overgangsbestel konden meedoen was te danken aan het feit dat wij als „genootschap op geestelijke grondslag” zendtijd kregen zoals de kerken – veel meer – tijd kregen. Dat de wet die mogelijkheid opende, toonde de kracht van het inmiddels 20 jaar bestaande Verbond aan. De overheid zag in dat wij voor een groep in de samenleving, de buitenkerke-

lijken, iets te brengen hadden. Toen het „overgangsbestel” plaats maakte voor het definitieve bestel waren wij weer bijna 3 jaar verder. De verhouding tussen de zendtijd voor kerken (buiten de confessionele omroeporganisaties) was toen op de radio kerken: 7½ uur per week

HV: 15 minuten per week en op de TV:

kerken: 2 uur 18 minuten per week

HV: 3,75 minuten per week.

Dat was en is een wanverhouding. Wanneer ¼ van ons volk zich zelf als buitenkerkelijk beschouwt, wanneer 7% zich zelf humanist noemt, wanneer onze uitzendingen aanzienlijk hogere (in plaats van lagere) kijk- en luisterdichtheids-cijfers halen, is duidelijk dat die verhouding veranderd moet worden. Humanisten zijn doorgaans redelijke mensen met begrip voor argumenten van anderen. Misschien zijn wij daardoor wel eens te bescheiden. In ieder geval vroegen wij midden 1969 maar om 30 minuten radio per week (dus 2x zoveel) en om 15 minuten TV per week (dus 4x zoveel). Wie die cijfers vergelijkt met de hiervoor vermelde zendtijd van IKOR, Convent van Kerken en Katholieke Kerk, kan zelf concluderen hoe bescheiden wij waren.

Toch vond de – dikwijls zo geprezen – juffrouw Klompé als minister het nodig (na 2 jaar!) ons verzoek om meer zendtijd af te wijzen. Het was volgens haar zo wel genoeg. Dat was extra vreemd als men weet dat de advies-instantie (de Omroepraad) de minister had aangeraden onze zendtijd

te verdubbelen. Het was nog vreemder als men las wat de redenering van de minister was, namelijk dat er gezien de zendtijden die de anderen hadden, niet meer was! Het ging er immers nu juist om of die verhouding juist was. En door die beslissing en

door de argumentatie daarvoor, werd het hoofdbestuur echt kwaad. De kwaadheid resulteerde in beroep bij de Kroon.

De Raad van State kon kennelijk voor de overwegingen van de minister weinig waardering op brengen en adviseerde de beslissing te vernietigen. De inmiddels opgetreden minister Engels wenste zijn vingers niet te branden. De wet gaf hem de mogelijkheid de zaak 6 maanden uit te stellen en – het was inmiddels december 1972 – dat deed hij.

Toen wij ons laatste congres hielden, was die termijn bijna om. Er waren toen inmiddels 4 jaar (!) verstreken sinds wij meer zendtijd gevraagd hadden en nog steeds was er niets veranderd. De nieuwe minister kon, volgens de wet nog 1x voor 6 maanden de zaak uitstellen. Bij de opening van ons congres hebben wij laten blijken dat het nu mooi was, dat zelfs het geduld van humanisten uitgeput raakt en dat wij nu geen verder uitstel meer zouden verdragen.

Het moet tot de eer van minister van Doorn gezegd worden dat hij direct bij onze eerste contacten met hem, liet merken snel te willen beslissen. Dat heeft hij na een aantal gesprekken ook gedaan. De beslissing van juffrouw Klompé is vernietigd en in plaats daarvan heeft hij ons 2x zoveel zendtijd toegestaan per 1 oktober 1973. Daarmee zijn wij speciaal voor TV, niet tevreden. Dat heb ik de minister ook heel duidelijk gezegd. Een kwartier per week is gewoon een minimum om een redelijke uitzending te kunnen maken.

Het is in de onderlinge verhoudingen alleszins op zijn plaats. Wij zijn dan ook beslist niet klaar met deze zaak, maar zullen zodra zich daarvoor de gelegenheid voordoet, met kracht van argumenten aandringen op een redelijker toewijzing.

Het Verbond is na een intermezzo van innerlijke spanningen duidelijk in beweging. Zijn taak is onder meer beïnvloeding van de Nederlandse samenleving in een humaniserende richting. Terecht wordt in het Koninklijk Besluit, waarbij de eerste ministeriële beslissing werd vernietigd, overwogen dat wij ons tot belangrijke groepen in de samenleving richten, wier belang ver uitstijgt boven ons ledental.

Uitbreiding van onze zendtijd betekent weer een stuk beweging, weg van waar wij vele jaren waren. Zo goed als wij in beweging zullen blijven om onze rechtvaardige verlangens naar meer zendtijd ingewilligd te krijgen. Bovenal zal het gebruik van die zendtijd moeten onderstrepen dat wij zelf een beweging zijn, bij de tijd en voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden om onze gedachten op die belangrijke groepen over te brengen. Dan zal onze jarenlange strijd om zendminuten niet voor niets geweest zijn.

Een poging tot samenspraak

Kennismaking

U moet dit artikel maar zien als mijn „maiden speech“.

Ik ben de heer R. Sorgedragers opgevolgd als directeur van HIVOS. Mijn voorganger heeft reeds vele malen over het „waarom“ en het „hoe“ van HIVOS in dit blad geschreven. Ik wil het daarom deze keer bij een poging tot samenspraak houden.

Mocht u ondanks de artikelen en lezingen van mijn voorganger toch nog niet overtuigd zijn van de noodzaak van het ontstaan en voortbestaan van HIVOS, dan nodig ik u uit ons dit schriftelijk of telefonisch mede te delen, om zo te komen tot

buidel, nee, ik doe ook een beroep op uw hart, uw hoofd, uw hele persoon, om mee te voelen, mee te denken en mee te helpen bij het bestrijden van de grootste kanker van deze tijd: de kloof tussen arm en rijk. Misschien klinkt door deze laatste woorden het trompetgeschal van het „op naar een betere wereld; u hoeft alleen nog maar even goed te doen en het leed is geleden“. Wij weten wel beter... jammer genoeg. We kunnen ons alleen verheugen in de kleine suksesjes. En dat doen we dan ook maar, want we zijn tenslotte gewone mensen.

Mogelijkheden van door u te ontplooiën activiteiten

Veel is mogelijk, als u wilt, gestructureerd

ontwikkelingssamenwerking van HIVOS met kontribuanten en andere belangstellenden verbindt. Een HIVOS Komitee is een groep mensen, die nieuwe impulsen aan de ontwikkelingssamenwerking van HIVOS geeft.

Mogelijkheden van door HIVOS nieuw te ontplooiën activiteiten

Naast de bestaande activiteiten zou HIVOS in samenwerking met u de volgende nieuwe activiteiten kunnen ontplooiën:

Afzetbevordering van producten uit ontwikkelingslanden

HIVOS overweegt om, zo mogelijk in samenwerking met andere organisaties, producten uit ontwikkelingslanden op de Nederlandse markt te brengen. Dit zouden met name producten moeten zijn, die door koöperaties en partikuliere ideële organisaties in ontwikkelingslanden worden vervaardigd.

Dit te zien tegen de achtergrond van de veel gehoorde kreet: „trade no aid“. Ofschoon de kreet: „handel geen hulp“ wat overtrokken is, is het ongetwijfeld waar, dat het afbreken van importbelemmerende maatregelen in de rijke landen de meest belangrijke afzonderlijke bijdrage tot ontwikkelingssamenwerking zou zijn. Actiegroepen zoals de Derde Wereldwinkels en de Stichting „X - Y“ wijzen hier bij voortdurend op. Ongeacht of de importbelemmerende maatregelen worden afgeschaft, (het ziet er op korte en middellange termijn overigens niet naar uit) kan men vaststellen dat vele producten uit de ontwikkelingslanden de Westerse markt niet weten te vinden. Het lijkt ons dat HIVOS een bij-

een samenspraak. Dergelijke reacties zijn erg welkom omdat het twee dingen toont: a. dat u geïnteresseerd bent in de ontwikkelingsproblematiek; b. dat u actief wilt meedenken.

Ik vind, dat men de konfrontatie met de zin van het voortbestaan van een eigen Humanistische Ontwikkelings Organisatie nooit uit de weg mag gaan. Want als de eigen kenmerken alleen nog maar de functie hebben van het zich koesteren aan de lege identiteit van jezelf en van je metgezellen, dan wordt het tijd om op te stappen, om voort te gaan op de weg naar volwassenheid. Het is dus goed om van de ander te weten of HIVOS nog wel een functie vervult.

Toch hoop ik dat dit artikel ook mensen bereikt, die reeds positief ten opzichte van het werk van HIVOS staan. Niet om bijval en morele steun te oogsten, maar ook om met hén tot een samenspraak te komen. Misschien zal u langzaam de vraag bekruipt: „Wat wil die opvolger van de heer Sorgedragers eigenlijk van mij?“

Dat zal ik u maar meteen zeggen, zodat u mij later niet kunt verwijten, dat u niet wist waar u aan begon, toen u naar de hoorn of pen greep.

Ik doe niet alleen een beroep op uw geld-

zowel als ongestructureerd. Hier volgen enkele voorbeelden:

Het vormen van een gespreksgroep teneinde de problematiek van de ontwikkelingslanden te bestuderen. Om uit te vinden, hoe hun problematiek verweven is met onze welvaart. HIVOS wil u graag behulpzaam zijn bij het opstellen van een literatuurlijst van discussie-onderwerpen en bij het uitnodigen van inleiders.

Daadwerkelijke actie

Deelnemers aan een gespreksgroep kunnen naar aanleiding van de gevoerde discussies de behoefte gevoelen om iets te gaan doen. Of misschien voelde u die behoefte al, maar had u er nog geen uiting aan gegeven. U kunt iets gaan doen zonder tussenkomst van HIVOS, bijvoorbeeld door u aan te sluiten bij een actiegroep als de Derde Wereldwinkels, een sympathieke groep, die een belangrijk doel nastreeft. Het kan ook in samenwerking met HIVOS. In het laatste geval kunt u bijvoorbeeld voor HIVOS aan een actiegroep deelnemen.

Het oprichten van een HIVOS Komitee

Een HIVOS Komitee is een groep mensen, die op plaatselijk niveau opereert en die

drage kan leveren, wanneer zij als handelsagent voor producten, vervaardigd door de lokale bevolking in ontwikkelingslanden, gaat optreden.

Intermediair voor directe hulpverlening van partikulieren hier aan partikulieren daar

Bij HIVOS is het verzoek binnengekomen om als intermediair op te treden voor iemand hier in Nederland, die op zich heeft genomen de studie en het onderhoud van een jongen in de derde wereld te bekostigen.

HIVOS is gaarne bereid om in het geval van het verstrekken van studietoelagen aan jongeren in de derde wereld als intermediair op te treden. Dat wil zeggen HIVOS verricht de financiële handelingen, terwijl het persoonlijk contact tussen gever en ontvanger direct, zonder tussenkomst van HIVOS, blijft verlopen. Hieromtrent verstrekt HIVOS u graag nadere inlichtingen.

In samenspraak met u, nieuw te ontplooiën activiteiten.

Wat een HIVOS-Komitee kan doen

1. Werven van fondsen;
2. Bekendheid geven aan het werk van HIVOS;
3. Gespreksgroepen organiseren;

4. Deelnemen, vanuit het HIVOS Komitee, aan actiegroepen;
5. Zoeken van deelmarkten en helpen afzetten van door HIVOS in te voeren artikelen;
6. Andere door u te bedenken activiteiten.

Misschien dat velen onder u zullen denken „ben ik daar niet te oud voor? Neem het deelnemen aan actiegroepen bijvoorbeeld. Allemaal jonge mensen. Wat moet ik daar tussen doen?”

Het heeft zin, welke leeftijd u ook heeft, maar zeker wanneer u al wat ouder bent. Want jonge mensen bereiken meestal alleen jonge mensen. De generatiekloof wordt door velen als iets onoverkomelijks ervaren. Het is eigenlijk alleen maar een opstapje, maar zolang je dat stapje niet neemt, blijft het voor de op referentiekaders beluste mens een kloof.

Door uw deelname zullen meer mensen bij de ontwikkelingsproblematiek worden betrokken, omdat juist de oudere mensen er tot nu toe het minst bij worden betrokken.

B. WAISFISZ

SAMENLEVEN EN NIET TROUWEN

In onze samenleving kennen we vele vormen van relaties, zakelijke en persoonlijke. In onze wetgeving zijn de zakelijke relaties redelijk goed geregeld: van het sluiten van een koopcontract tot het oprichten van een vereniging zijn wettelijke regelingen voorhanden.

Bij persoonlijke relaties ligt dat anders. Eigenlijk kennen wij alleen maar het huwelijk als basis voor de wetgeving rond persoonlijke relaties. Door de toegenomen verdraagzaamheid en veelvormigheid in onze samenleving, zijn er echter steeds meer andere persoonlijke relaties zichtbaar geworden dan het traditionele huwelijk. Men kan hierbij denken aan vrienden- en vriendinnenparen, aan konkubinaten en communes. Voor deze relaties komen een groot aantal zaken moeilijk te liggen omdat onze wetgeving alleen maar gehuwden en ongehuwden onderkent. Ook hier wordt het weer duidelijk dat het niet regelen van dingen vaak op vrijheid lijkt, maar onvrijheid inhoudt. Als bijvoorbeeld een vriendenpaar een flat huurt, dan wordt men meestal gedwongen de huur op naam van één van beiden te sluiten. Dat heeft ten gevolge dat de rechtspositie van de ander zeer zwak is, hetgeen een onwenselijke afhankelijkheid in de relatie brengt.

Als bijvoorbeeld een vriendinnenpaar samen een huis koopt, kan in geval van overlijden van de één, de ander gedwongen worden het huis te verkopen indien de familieleden van de overledene dat wensen.

Teneinde in deze en soortgelijke gevallen te voorzien, hebben dr. mr. C. J. Straver en drs. J. Ph. Sterken de nota „Samenleven en niet trouwen” geschreven (verschenen in de Dialoogreeks), waarin zij pleiten voor de instelling van een staatskommissie die de wettelijke regeling van andere relaties dan het huwelijk zou moeten bestuderen. De nota bevat eerst een schets van de problematiek („Alternatieve relaties in een sociaal vacuüm”), vervolgens een overzicht van hetgeen bij de huidige wetgeving nu reeds geregeld kan worden („Praktische regelingen en oplossingen”), en ten slotte enige voorstellen voor nieuwe regelingen („Voorlopige gedachten over wettelijke regelingen voor andere relaties dan het huwelijk”).

De nota kan besteld worden door storting van f 4,— (inkl. verzendkosten) op giro 386094 t.n.v. Dialoog, Amsterdam, onder vermelding van „Samenleven”.

Rob Tielman

Het adres van HIVOS luidt:

Humanistisch Instituut voor Ontwikkelings-Samenwerking (HIVOS), Nassau-Odijskstraat 8, Den Haag, tel. 070 2475 52.

Foto's pag. 4

Met geld van u aan HIVOS is deze polikliniek te Serpong op Java gebouwd, die in maart van dit jaar in gebruik werd gesteld. Het geboorten-regelingsprogramma van deze polikliniek is ingebed in de algemene gezondheidszorg, waarbij de nadruk ligt op de zorg voor moeder en kind.

Het hospitaal Amazonico „Albert Schweitzer” in Peru heeft bij HIVOS aangeklopt voor steun aan de rond Pucallpa levende Indianen. Het is een geïntegreerd project, waar men naast de medische zorg ook de landbouw, en het Indiaanse ambacht tracht te stimuleren. (Afzetbevordering van produkten uit ontwikkelingslanden).

Foto pag. 5

ACOSCA, waarmee HIVOS een overeenkomst heeft gesloten om leningen te verstrekken, leidt kader op dat de coöperaties in Afrika kan helpen bij de opbouw. Het eerste begin ziet u op deze foto: het leren tellen met een telraam.

humanist

Verantwoordelijk voor de inhoud:

Hoofdbestuur H.V.

Eindredakteur: Directeur H.V.

Lay-out: Lumax Utrecht

Druk: Lumax Utrecht

Redactie-adres:

Humanistisch Verbond

Oudegracht 152 Utrecht

Tel.: 030 - 31 81 45

NIEUWS UIT DE GEMEENSCHAPPEN

Gemeenschap Rotterdam: of de volhouder wint!

Het is slechts bij hoge uitzondering dat de redactie van „Humanist” ruimte wil claimen in deze rubriek. Dit moment is er dan nu omdat de gemeenschap Rotterdam moeilijk de loftrumpet over zichzelf kan en wil steken. Dat wij dat doen is, zoals zal blijken, meer dan gerechtvaardigd. Wat is namelijk het geval? Na enkele jaren onverdroten hiermee bezig te zijn geweest is het de gemeenschap Rotterdam tenslotte gelukt in augustus jl. een subsidie van rond f 18.000,— per jaar los te krijgen voor samenlevingsopbouw.

In december 1970 ging het eerste schriftelijke verzoek uit. B & W vroeg advies aan de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en besliste op 15 oktober 1971 afwijzend.

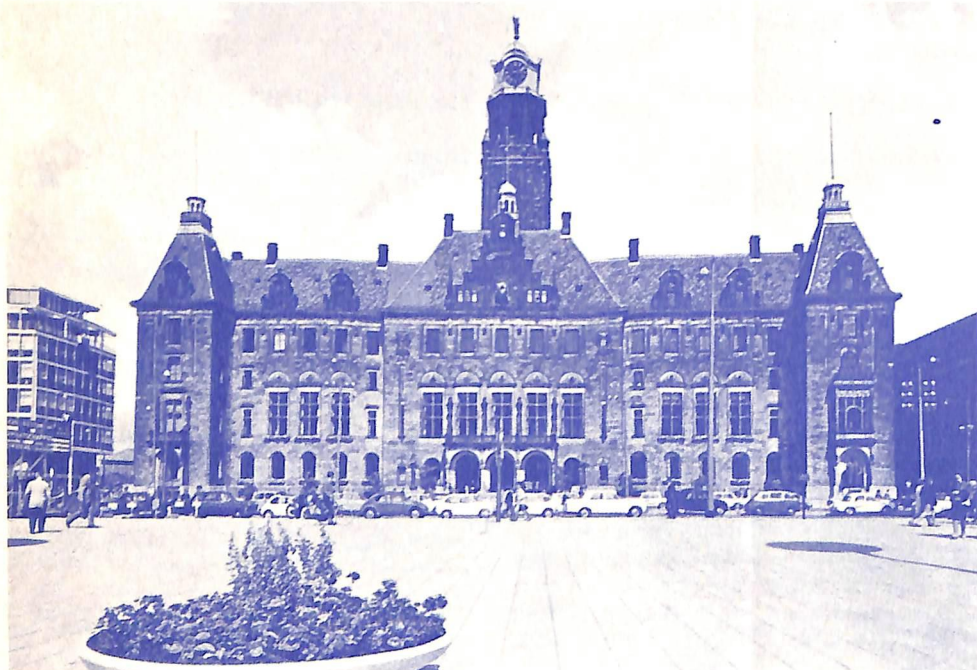
Raadsagenda nr. 15 verzameling 1973 Volgnr. 246

De Burgemeester van Rotterdam roept de leden van de gemeenteraad op tot het houden van een vergadering op donderdag 16 augustus 1973 om 14.00 uur ter behandeling van de hieronder vermelde onderwerpen.

Rotterdam, 3 augustus 1973.

De Burgemeester,
W. THOMASSEN

17. f. voor subsidie aan het Humanistisch Verbond over de periode van 1 juli 1970 t/m 31 december 1973. (Nrs. 1237-1242 van de lijst).

De eerste helft van het jaar 1972 gaf nieuwe pogingen te zien maar B & W bleven weigeren. In juni 1972 werden alle raadsfrakties van Rotterdam uitgenodigd voor een bespreking met het gemeentebestuur, de H.V.-directeur en een delegatie van het H.S.G.V.-bestuur. Deze informatiedag bleek van bijzonder belang voor de verdere ontwikkeling. In december 1972 ging er nog eens een uitvoerig exposé naar de gemeente Rotterdam. Als resultaat hiervan vond er een nieuwe bespreking van bovengenoemde organen plaats met de commissie sociale zaken. Nu begon er enige hoop te ontstaan. Onverdroten bleef het gemeenschapsbestuur, met name haar actieve voorzitter mevr. Blom en de in Rotterdam gedetacheerde staffunktionaris C. J. van der Hulle voortgaan met besprekingen, telefoontjes en voorlichting aan de gemeenteraad. Op 16 augustus 1973's-middags om 14.35 uur werd een voorstel van B & W tot het verstrekken van een subsidie zonder discussie goedgekeurd! Niet alleen voor de gemeenschap Rotterdam en onze volijverige Cees van der Hulle was dit reden tot diepe voldoening, maar ook voor het gehele Verbond.

Nu immers is het eerste schaap over de brug. Wat in Rotterdam kan – men heeft het zoals u ziet echt niet cadeau gekregen – moet ook elders kunnen gelukken. F.

GEMEENSCHAP DE BILT- BILTHOVEN

In verband met de Vredesweek organiseert de gemeenschap De Bilt-Bilthoven in samenwerking met de vredesorganisaties: I.K.V. De Bilt en I.K.V. Bilthoven – De Wereldfederalisten afd. Utrecht – Komjo en de Wereldwinkel een openbare forumavond over het landelijk thema van deze week „De vrede bij u thuis”. Het forum bestaat uit de heren: H. J. Roethof, Utrecht voorzitter (lid van de Tweede Kamer); S. C. Derksen Meppel (schrijver van het boek „Hoe leren we de vrede”).

E. Tonkens, Bilthoven (socioloog); H. T. Sie Dhian Ho, Rotterdam (cultureel antropoloog); Op dinsdag 25 september in „De Magneet”, Julianalaan 42, Bilthoven om 8 uur.

PROJEKTEN VOOR DE GEMEENSCHAPPEN

Vanuit het hoofdbestuur worden in het komende werkjaar een viertal onderwerpen aan de orde gesteld, waar de gemeenschappen aandacht aan kunnen besteden. Ten aanzien van sommige van deze onderwerpen is „aandacht aan kunnen besteden” wat zwak uitgedrukt. Het hoofdbestuur verwacht, dat alle gemeenschappen in ieder geval de eerste twee projecten actief ter hand zullen nemen.

Van de hieronder te noemen projecten zijn de meeste al geruime tijd bekend. Maar het lijkt nuttig alles nog eens op een rijtje te zetten:

Project 1: De bijdrage van het Humanistisch Verbond aan het uiterst belangrijke vraagstuk van de **overlevingsmogelijkheden van de mens**. Daarover komen eind oktober twee rapporten ter beschikking van studiekommissies, die door het hoofdbestuur zijn ingesteld. Deze rapporten behandelen a. de problematiek van de produktie- en consumptiebeheersing en b. het bevolkingsvraagstuk.

Bij het verschijnen van deze rapporten ontvangen de gemeenschappen meteen een plan voor verdere actie.

Project 2: Het aan het kongres gepresenteerde stuk „**Humanistisch Perspectief**”. De gemeenschappen kunnen nagaan welke plaatselijke aspecten gevonden kunnen worden in de verschillende punten, die in dit stuk worden genoemd en welke plaatselijke activiteiten daaruit zouden kunnen voortvloeien.

Project 3: **Humanistische notities bij opvoeding**.

Dit rapport van de sociaal-pedagogische sectie van de Stichting Socrates is thans beschikbaar tegen de prijs van f 4,— per stuk en kan in de gemeenschappen worden besproken.

Project 4: **Euthanasie**.

De Stichting Socrates organiseert eind oktober een wetenschappelijke conferentie over het onderwerp euthanasie. Ten behoeve van deze conferentie wordt een uitvoerige dokumentatiemap samengesteld, die ook verkrijgbaar is voor de gemeenschappen ter nadere bespreking. De prijs van deze map bedraagt f 7,— inkl. verzendkosten.

Met dit materiaal hebben de gemeenschappen mogelijkheden om een reeks belangrijke onderwerpen aan de orde te stellen. Wij verwachten dat veel leden hier aan zullen willen meedoen.

Jan de Leede

INGEZONDEN BRIEVEN

Neen Paus Paulus!

Katholiek en Humanist zijnde heb ik mij geërgerd aan een uitspraak van Paus Paulus in Populorum Progressio, geciteerd in uw blad van 1 augustus jl., waarin hij stelt dat een louter menselijk Humanisme een onmenselijk Humanisme zou zijn. Ik dacht dat een dergelijke uitspraak ook tegen de officiële leer van de katholieke kerk was, waarin nl. gesteld wordt dat het geloof „een genade” is. Wie die „genade”, om in kerkelijke termen te spreken, niet ontvangen heeft en toch tracht een echt mens te zijn, wordt door de woorden van Paus Paulus wel zwaar getroffen.

Het Humanisme, zoals dat in de verzorgingstehuizen van de HSHB gepraktiseerd wordt, is een Humanisme dat op louter menselijke waarden is gebaseerd. Maar wat er uit dit louter menselijk Humanisme naar voren treedt is een prachtig stuk echt medemenselijkheid, een diepe zorg voor de medemens, een hartelijke genegenheid van jongeren voor ouderen, een demonstratie van het beste in de mens. En dat zou, naar de mening van Paus Paulus dan onmenselijk zijn? Brengen rooms-katholieke verzorgingstehuizen meer op aan goedheid en liefde, aan trouw, aan de bereidheid je voor de ander in te zetten?

Dit neen tegen Paus Paulus moest ik kwijt

omdat ik mijn medewerkers er door gegriefd acht. Daarom.

H. M. L. Kerckhoffs,
Dir. De Doekenborg, Nijmegen.

Angola koffie

In het radio-HV-kwartier van zondag 2 september kwam een beschouwing voor van dr. Hommes over de iedereen in den lande nu langzamerhand wel volledig bekende kwestie van de verkoop van Angola koffie in de winkels van Albert Heijn.

Met zijn opvattingen ben ik het volmaakt oneens.

Zij komen er op neer dat een ondernemer door middel van allerlei zachte en hardere acties gedwongen moet worden bepaalde artikelen niet te verkopen, in dit geval wegens de uitermate slechte arbeidsomstandigheden die in het land van oorsprong heersen. Dat de winkelier de bedoelde koffie niet min of meer stiekem onder neutraal etiket tracht te slijten, maar integendeel duidelijk vermeldt dat er een zeker percentage Angola koffie in zit, zodat de klant volkomen geïnformeerd is en in volle vrijheid kan beslissen of hij al of niet Angola-vrije koffie wil kopen, vindt dr. H. wel prijzenswaardig, maar toch onvoldoende. En daarmee komen wij tot de kern van de zaak.

De klant, zo beweert men, mag niet meer als een vrije burger in een vrij land in volle vrijheid zelf beslissen, maar anderen wenssen voor hem te beslissen wat hij mag kopen en wat de winkelier hem mag aanbieden, m.a.w. de klant moet „gemanipuleerd” worden. De dwang moet hoogtij vieren in ons goede vaderland en zo ziet men herhaaldelijk – niet alleen in dit Angola-geval – dat de bevolkingsgroepen die het hardst schreeuwen over de „bevoogding” en de „manipulatie” waaraan zij zo vreselijk beverwen bloot te staan en die niet ophouden te beweren dat „bevrijding” en „democratisering” zo hard nodig zijn, zelf volkomen ondemocratisch handelen, manipuleren en bevoogden dat het een lieve lust is, zodra zij er maar de kans voor krijgen.

Vandaag gaat het over koffie, morgen over port uit Portugal, sherry uit Spanje, krenten, rozijnen en Samoswijn uit Griekenland en nog veel meer uit een hele reeks andere landen.

Laten we toch Albert Heijn zijn gang laten gaan en rustig zijn Angola-koffie aanbieden. Als er niet voldoende van verkocht wordt, verdwijnt het van zelf uit het assortiment en dan heeft Albert Heijn een strop. Zelf zal ik de Angola-koffie echt niet gaan kopen maar ik eis wel het recht op om vrijelijk en ongehinderd de mogelijkheid te hebben het te kunnen kopen als ik dat zou wensen.

Ir. A. P. Bruch, Eindhoven.

DE NIEUWE LEDENWERFAKTIE

Start op 1 oktober a.s.
Zond U al adressen in?
Zo neen, doe het dan
NU

in dit nummer:

Wij stellen u voor:

pag. 2

Hoofdbestuur

pag. 2

Onze zendtijd in beweging

pag. 3

U en HIVOS

pag. 4

Samenleven en niet trouwen

pag. 5

Nieuws uit de gemeenschappen

pag. 6

Ingezonden brieven

pag. 7

I.H.E.U.

pag. 8

Nieuws van de H.S.H.B.

pag. 8

Trainingsgroepen

pag. 8

Het Humanistisch Opleidings Instituut te Utrecht vraagt per 1 januari 1974

DOCENT(E) AGOGIEK

bij voorkeur ook bekend met groepsprocessen,

Voor ongeveer acht zaterdagmiddagen per jaar.

Het H.O.I. leidt op voor geestelijk raadsman/raadvrouw in leger, gevangenis, ziekenhuizen, bejaardentehuizen etc. en voor vormingsleider/leidster.

Inlichtingen en sollicitaties bij mevr. G. v. d. Pols, Oudegracht 152, Utrecht.
Tel. 030-31 81 45 (eventueel tel. 03480-3063).

I.H.E.U.

Het dagelijks bestuur van de I.H.E.U. bijeen

De vergadering werd op 27, 28 en 29 juli jl. in het Universitair Centrum te Antwerpen gehouden. Alle vertegenwoordigers waren aanwezig, dus die van de beide grote Amerikaanse, de beide Engelse, de Canadese, de Indiase, de Duitse, de Belgische en van de Nederlandse organisatie. Het voorzitterschap berust bij Jaap van Praag, hij heeft geen stemrecht.

In het algemeen speelt het al of niet hebben van stemrecht geen rol in de besprekingen. Dit keer echter zou de voorzitter in een zeer belangrijke aangelegenheid een beslissende stem hebben gehad. Nu staakten de stemmen.

Het gebeurde tijdens de besprekingen over de uitwerking van de kongresopzet 1974. Op het I.H.E.U. kongres 1974, dat in Amsterdam zal worden gehouden zal de z.g. 3e-wereld in de gelegenheid worden gesteld een visie te geven op de problemen die hen bezighouden. Werde daarbij aanvankelijk aan Afrika of Azië gedacht, Sydney Scheuar stelde voor de Chinezen uit te nodigen. De meestal vrij rimpelloze I.H.E.U.-vijver, die gelukkig de laatste tijd wat roeriger begint te worden, kwam heftig in beweging. De golven bereikten soms zelfs onrustbarende hoogten.

Enerzijds werd betoogd, dat wilde het wereld-humanisme iets te betekenen hebben, kontakten met China dienden te worden gelegd, mede omdat de in China voortschrijdende ontwikkeling duidelijk humanistische trekken had. Aan de andere zijde werd dit gezien als een doodsteek aan het humanisme, omdat het de politiek, en nog wel de kommunistische, binnen haalde. Het liep tenslotte op een stemming uit waarbij, doordat een der aanwezigen zich van stemming onthield, de stemmen staakten. Daar zit je dan als voorzitter. Gelukkig

Nieuws van de HSHB

Het Wooncentrum voor Ouderen „De Clockenweerde” te 's-Hertogenbosch nadert zijn voltooiing. Dit gebouw verrijst aan de Klokkenlaan in de wijk Den Bosch-Noord, op korte afstand van het nieuwe winkelcentrum „De Rompert” en zal eind van dit jaar in gebruik genomen worden. Het Wooncentrum bevat 163 comfortabele, ruime flatwoningen, speciaal ontworpen voor zelfstandige bewoning door ouderen, alsmede een aantal algemene ruimten als rekreatiezaal, biljartkamer, hobbyruimte, enz.

Door het bestuur van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden Brabant is een toewijzingskommissie geïnstalleerd, welke aanvragen voor een woning in het Wooncentrum beoordeelt. Gegadigden, die kontribuant van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden te Amsterdam, dienen te zijn, kunnen een aanmeldingsformulier, alsmede een uitvoerige brochure per briefkaart aanvragen bij de toewijzingskommissie Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden Brabant, Postbus 1141 te 's-Hertogenbosch.

is de discussie niet definitief gesloten. Enkelen waren in de gelegenheid hun Chinese relaties vrijblijvend te polsen. Het resultaat hiervan komt opnieuw in bespreking. Het is opvallend dat men in humanistische kringen zo bang is om „politiek verdacht” te worden, terwijl men op andere punten, ik denk nu aan de aangenomen resolutie waarbij de felle aktie voor legalisatie van abortus provocatus in Canada, welke dr. Morgenthaler voert, zo duidelijk wordt ondersteund.

Natuurlijk is er diepgaand gediscussieerd over de alarmerende financiële situatie kostenstijging en dalende dollarkoers.

Van de nationale organen kan geen hogere bijdragen meer worden verwacht. Er moet dus een dringend beroep op partikulieren worden gedaan. Er moeten meer persoonlijke leden en donateurs komen. De aanwezigen zegden toe zich hier sterk voor te maken en ik ben er van overtuigd dat zij het meenden. Ook de Duitsers doen meer waardoor zij een discussie over een verlaging van hun status ontlieden.

Twee belangrijke kongressen zullen de volle aandacht van de I.H.E.U. krijgen n.l. de 4e internationale konferentie voor humanistische psychologie te Parijs en de permanente konferentie voor de verbetering van geestelijke verzorging. Met de internationale vereniging voor vrijheid van de religie worden op hun verzoek de banden nauwer aangehaald. De Joegoslaaf prof. Stojanovic, die in het verleden een grote rol heeft gespeeld in de voorbereiding en organisatie van de ontmoetingen met humanistische marxisten, zal worden uitgenodigd, dit najaar naar Holland te komen teneinde enkele gastkolleges te geven en tijdig de ontmoeting 1974 in Amsterdam mede voor te bereiden.

Met het bovenstaande heb ik in het kort een aantal belangrijke beslissingen weergegeven. Natuurlijk is er veel meer aan de orde geweest. B.v. het vaststellen van het jaarverslag plus financieel verslag. Van Praag heeft er de aandacht op gevestigd dat hij binnen afzienbare tijd zal aftreden en dus naar een opvolger moet worden gezocht.

De sfeer in de vergadering was uitstekend mede dank zij de goede verzorging welke wij genoten. De besprekingen verliepen vlot.

Het is m.i. een voordeel als men in het zelfde gebouw vergaderen en ook eten en slapen kan.

Het vergaderschema is dan beter aan de behoefte aan te passen. De onderlinge goede verstandhouding werd weer eens manifest toen ieder een persoonlijk woord meegaf aan dr. Bronder uit Hannover voor zijn zeer ernstige zieke vrouw, die in het verleden haar man altijd placht te vergezellen ook van deze plaats mijn beste wensen Frau Bronder.

KO PASMAN

TRAININGS- GROEPEN

Evenals vorig jaar organiseert het Centrum voor Humanistische Vorming, afdeling groepswork een aantal trainingsgroepen, bestemd voor diegenen, die met groepen (bejaarden, studenten, militairen, enz.) werken of willen gaan werken. De doelstellingen van de cursussen zijn bewustwording van het groepsproces en het leren hanteren ervan in een richting, die voor de deelnemers bevredigend is. Dit laatste gebeurt door middel van het stimuleren van het communicatieaspect van het groepsproces, door het mogelijk te maken, dat de deelnemers vrijer hun emoties uiten en hierop reageren dan in het dagelijkse leven meestal het geval is.

Een precies programma valt niet te geven omdat steeds aangesloten wordt bij concrete gebeurtenissen in de groep die zelf een ontmoetingskarakter draagt. In ieder geval komen de volgende thema's aan de orde: kennismaking, motivatie, communicatie, conflict, blokkering, vertrouwen, macht. Getraind wordt in allerlei vaardigheden van relatief eenvoudige aard, die bij het leiden van groepen te pas kunnen komen, zoals kennismakingsmethoden, motivatieonderzoek, doelstellingsbepaling, rollenspel, non-verbale oefeningen, associatiespelen, enz.

De groepen staan onder leiding van Albert Nieuwland, tellen 15 deelnemers, beslaan 8 zaterdagen (of 10 avonden) en een weekend, kosten f 100,— (studerenden f 75,—) en starten in oktober in **Den Haag** (opgaven en inlichtingen bij de heer C. Coosen, Heiloostraat 489, Den Haag, telefoon 070-25 33 78) en **Amsterdam** (Albert Nieuwland, Jan Willem Brouwersstraat 18, Amsterdam, telefoon 020-79 10 15) en in februari in **Utrecht** (Paul Kruyswijk, Oudegracht 152, Utrecht, telefoon 's ochtends 030-31 81 45). Bij overtekening hebben diegenen, die in het kader van het Humanistisch Verbond groepen (gaan) leiden voorrang.

RECTIFICATIE

Het in de vorige Humanist besproken boek „Grenzen van de Vrijheid” is van de auteur **WILLEM OLTMAANS**.

Rapport

HUMANISTISCHE NOTITIES BIJ OPVOEDING

Een werkgroep van de sociaal-pedagogische sectie van de Stichting Socrates heeft vele jaren gewerkt aan een rapport over het geestelijke aspect van de opvoeding in gezinsverband.

Dit rapport, dat een omvang heeft van 51 blz., is thans beschikbaar voor alle belangstellenden tegen een prijs van f 4,—, inkl. verzendkosten.

Bestellen door overschrijving van f 4,— op gironummer 58 t.n.v. De Humanistische Pers, Utrecht met vermelding van: Rapport HNO.